

Beste genodigden,



In naam van het team, de RvB en de AV van COMENES, wil ik jullie heel hartelijk welkom heten.

- Welkom aan, de cursisten van de Centra voor Volwassenenonderwijs en het Centrum voor Basiseducatie, dit jaar heel speciaal vertegenwoordigd door hun ambassadeur Tamara Pattyn
- Welkom aan het personeel van de Centra voor Volwassenenonderwijs en het Centrum voor Basiseducatie
- Welkom aan de directies, adjunct-directeurs en coördinatoren van de Centra voor Volwassenenonderwijs en het Centrum voor Basiseducatie.
- Welkom aan verschillende bestuursleden van de Centra uit ons consortium,
- Welkom aan de verantwoordelijken van onderwijsinstellingen uit de regio.
- Welkom aan de verantwoordelijken van de, koepelorganisaties en begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs en de andere consortia

- Welkom aan enkele leden van het Vlaams Parlement, Provinciale mandatarissen, Burgemeesters en Schepenen van steden en gemeenten uit ons werkingsgebied
- Welkom aan de vertegenwoordiger van de minister
- Welkom aan de vele verantwoordelijken van tal van provinciale en regionale organisaties van het cultureel, educatief, sociaal, economisch veld waar Comenes mee samenwerkt. We willen het volwassenenonderwijs regionaal verankeren, daarom is het belangrijk om ook met deze spelers kennis te maken én samen te werken.
- Welkom allemaal.



Volwassenenonderwijs in de regio
Zuid- en Midden-West-Vlaanderen

Beste allen,

Welkom op onze intussen derde gemeenschappelijke jaaropening van Comenes, het consortium volwassenenonderwijs voor de regio Midden- en Zuid-West-Vlaanderen.

Gemakkelijkheidshalve spreken we, en ik me daar zelf regelmatig schuldig aan, soms over het consortium Kortrijk-Roeselare. U begrijpt dat dit hier, nu we te gast zijn in Waregem, in deze mooie raadzaal, nogal ongepast zou zijn. Ik wil daarom van de gelegenheid gebruik maken om ons daarvoor te excuseren.

Volwassenenonderwijs is in belangrijke mate een lokaal gebeuren. Aanbod dichtbij en voor iedereen, daar wordt dagdagelijks door onze Centra voor gezorgd. Ook en zeker hier in Waregem. Mag ik aansluitend het stadsbestuur van Waregem heel hartelijk bedanken voor het gebruik van deze raadzaal en voor hun bijdrage in de receptie die we u straks samen aanbieden.



We hebben er dit jaar voor gekozen om “geletterdheid” als thema voor de jaaropening te kiezen. Tine Baert, zeer geapprecieerd en gewaardeerd als voorzitter van het consortium volwassenenonderwijs maar eveneens educatief-directeur van het Centrum voor Basiseducatie zal dit thema voor ons verhelderen. Het zal voor u duidelijk worden dat geletterdheid, zeker binnen onze Westerse hooggeschoolde en snel ontwikkelende samenleving, veel meer en veel breder is dan kunnen lezen en schrijven. We krijgen hiervan een concreet beeld door de persoonlijke en doorleefde getuigenis van mevrouw Tamara Pattyn, één van de ambassadeurs van het Centrum voor Basiseducatie. Ik wil Tine en Tamara nu al danken voor hun toelichting bij het centrale thema van de avond.

Het werkjaar 2011-2012 van het volwassenenonderwijs en de basiseducatie in de regio wordt tenslotte officieel geopend door schepenen van Onderwijs van Waregem, Jo Neiryck.

Tussendoor tonen wij u een getuigenissenreeks. De getuigenissenreeks kwam tot stand in het voorjaar 2011 in voorbereiding op de studiedag Hoger Beroepsonderwijs: Anders Hogerop. In deze reeks getuigen studenten of leerkrachten van het Hoger Beroepsonderwijs uit heel Vlaanderen, maar uiteraard ook uit onze regio.



Beste cursisten,
Beste genodigden,

Tradities dienen om belangrijke waarden vast te leggen, in het daglicht te plaatsen en levendig te houden. COMENES, een netwerk van 13 Centra voor volwassenenonderwijs en één Centrum voor Basiseducatie wil van deze gemeenschappelijke jaaropening een traditie maken waarbij het belang van levenslang leren, in het algemeen, en het werk, het aanbod en de cursisten van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie, in het bijzonder, centraal staan.

Elke volwassen Vlaming heeft recht op een kwalitatief goed, breed en behoeftendekkend cursusaanbod. Dit dient te gebeuren tegen een zo laag mogelijke kost, voor die cursist en voor de overheid. Dit kunnen we enkel bereiken door intensieve regionale samenwerking.

Een jaaropening is een goed moment om achteruit én vooruit te kijken. Achteruit naar wat voorbij is, wat de voorbije jaren gerealiseerd werd, en waar het fout liep. Vooruit naar wat misschien komen gaat, wat de uitdagingen zijn en waar we van dromen.

Met wat zal ik beginnen? Het goede of het slechte nieuws?

(wordt gevraagd aan het publiek)

(het slechte nieuws ? ... vele bladzijden draaien)

Laten we met het goede nieuws beginnen.

Er zijn het voorbije jaar heel wat mooie zaken gerealiseerd.

Enkele hoogtepunten.

Studie Levenslang Leren in West-Vlaanderen



In het najaar van 2010 organiseerden we samen met de dienst economie van de provincie West-Vlaanderen, het naburige consortium Webros en het WES een studiedag met betrekking tot Levenslang Leren in de provincie West-Vlaanderen. Op deze studiedag werden de resultaten van het onderzoek Levenslang Leren toegelicht. Dit onderzoek was in 2009 tot stand gekomen op initiatief van COMENES daarbij ondersteund door het RESOC Zuid-West-Vlaanderen.

Naar aanleiding van deze studiedag lanceerde de provincie West-Vlaanderen trouwens de website www.blijvenleren.be - wat deze

website onderscheidt van de vele andere is dat op deze website open vragen kunnen gesteld worden. De organisaties die deze vragen via mail ontvangen garanderen een snel antwoord op de vragen die gesteld werden.

Conclusie van deze studiedag :

1. Er is enorm veel, onoverzichtelijk veel, soms overlappend aanbod,
2. Er ontbreekt nog aanbod, bepaalde opleidingen kunnen niet in West-Vlaanderen gevolgd worden.
3. Er is veel vraag dat om tal van redenen niet tot bij het aanbod raakt.

Er is dus geen perfecte match tussen vraag en aanbod. Veel van deze problemen hebben te maken met de veelheid en de verscheidenheid van organisaties die instaan voor het aanbod. Meer en intensievere vormen van samenwerking dringen zich op.

Momenteel loopt overleg om te onderzoeken hoe de provincie door middel van een kenniscentrum volwassenenonderwijs deze samenwerking in de toekomst kan initiëren en stimuleren.

Samenwerking met VDAB West-Vlaanderen



Een andere uitloper van de studie is dat in het voorjaar van 2011 de samenwerking van Comenes met VDAB West-Vlaanderen in een stroomversnelling kwam.

Er werd in een zeer open en constructieve dialoog met VDAB West-Vlaanderen in de persoon van Antoon Vermeulen en Sarah Mouton en in overleg met WEBROS een samenwerkingsakkoord opgemaakt. Het gaat oa over:

- Het samen organiseren van meer opleidingstrajecten die leiden naar een diploma en/of werk.
- Het samen optimaal gebruik maken van de beschikbare infrastructuur en middelen;

Deze provinciale samenwerking is niet enkel papier en inkt, of aanleiding om regelmatig eens op de koffie te gaan in de kantoren van VDAB. Deze samenwerking is en wordt ook heel concreet. We hebben in West-Vlaanderen alleen al meer dan 15 verschillende bestaande samenwerkingen tussen VDAB en één van onze partners. We hebben in het voorjaar nog eens 15 voorstellen van nieuwe samenwerkingen geformuleerd. Volgend jaar hopelijk al meer nieuws daarover.

Bij wijze van voorbeeld één project dat intussen al gerealiseerd is. De samenwerking van VDAB en CVO HITEK met betrekking tot een verkort traject in functie van het diploma graduaat boekhouden. Het komt hierop neer. Cursisten van de opleiding boekhouden van de VDAB die doorgaat in het competentiecentrum van Roeselare kunnen deze opleiding, indient gewenst, combineren met modules uit de opleiding graduaat boekhouden van het CVO Hitek. Om dit mogelijk te maken erkent het CVO HITEK de modules van de VDAB-opleiding via EVK, en worden andere modules organisatorisch afgestemd op het traject van de VDAB waardoor de combinatie van beide trajecten optimaal afgestemd is. Na het eerste jaar kunnen de deelnemers perfect aan de slag in de sector. Door de resterende modules in avondonderwijs te volgen kunnen de cursisten in twee jaar het diploma graduaat boekhouden behalen. Mooi toch!

Hoger Beroepsonderwijs

COMENES

CVO
voor iedereen..

HB05, anders hogerop!
Studiedag
Hoger Beroepsonderwijs (HB05)
in het Volwassenenonderwijs
dinsdag 31 mei 2011
9.30 → 15.30 uur

Studiedag
Een studiedag die de vele cursisten binnen het HBO5 een gezicht wil geven. Een actiedag als aanzet voor een maatschappelijk debat over en een toekomstgerichte rol voor het HBO5 binnen het volwassenenonderwijs.

Wie?
Beleidsverantwoordelijken
Verantwoordelijken van se

Programma

**Volwassenenonderwijs opnieuw
volwaardige partner in HBO**

Met dit laatste voorbeeld uit de sfeer van het Hoger Beroepsonderwijs zijn we naadloos bij een andere realisatie van dit consortium gekomen. De studiedag “HBO, anders hogerop!” Dit keer in samenwerking met de de andere consortia volwassenenonderwijs in Vlaanderen én met de begeleidingsdiensten via de stuurgroep volwassenenonderwijs.

De directe aanleiding voor deze studiedag was een verrassend advies van de commissie ad hoc Hoger Onderwijs van het Vlaams Parlement.

Wij citeren kort “De eindverantwoordelijkheid voor de hogere beroepsopleidingen (HBO5) situeert zich aan de hogescholen” De ad hoc commissie deed deze uitspraak zonder het volwassenenonderwijs zelf te horen.

De motie en de stelling van het Vlaams Parlement veroorzaakten een schokgolf onder de Centra voor Volwassenenonderwijs. Uit gesprekken bleek dat we die motie misschien wel een beetje aan onszelf te danken hadden. Het HBO5 binnen het volwassenenonderwijs was te onbekend, te onzichtbaar. En dat kwam minstens gedeeltelijk door de verdeeldheid van de sector. Het volwassenenonderwijs sprak uit vele monden. Hier konden (en moesten) we iets aan doen.

De idee van een studiedag en een publicatie groeide. Bedoeling van deze studiedag was om een goed zicht te bieden op het huidige HBO binnen het volwassenenonderwijs: onze cursisten, onze flexibele manier van werken, ons afnemend werkveld en onze partners waarmee we nauw samen werken stonden centraal.

Deze studiedag was mijns inziens geslaagd en wel om drie redenen :

(1) We zijn er in geslaagd om over de beschotten van de eigen regio of de eigen koepel of net heen, ons punt te maken. Wat vandaag kan voor het HBO, kan in de toekomst voor andere thema's en dossiers binnen het volwassenenonderwijs. Samenwerking loont.

(2) Ten tweede werden meer dan 200 deelnemers bereikt. Met een mix van vertegenwoordigers van het volwassenenonderwijs zelf, van de andere publieke opleidingsverstrekkers, vanuit het hoger onderwijs, vanuit werkgevers- en werknemersorganisaties, vanuit allerhande studiediensten en adviesraden, de politiek, en last but not least de minister.

(3) Ten derde was de studiedag geslaagd omdat de minister en de Vlaamse regering zich op deze studiedag in het Vlaams Parlement heel duidelijk uitgesproken hebben voor een evenwaardige samenwerking van verschillende partners (CVO's, hogescholen, VDAB, SYNTRA) in nog op te richten nieuwe en autonome samenwerkingsmodellen. De CVO's kunnen hier mits aan een aantal kwalitatieve en kwantitatieve voorwaarden te voldoen volwaardig en evenwaardig aan participeren.

Het is nu aan de minister en het werkveld om deze samenwerking in te vullen. Bij de keuze van het samenwerkingsmodel moet de cursist en de samenleving voorop staan. De cursist heeft recht op een zo breed mogelijk goed bereikbaar aanbod. De samenleving eist terecht dat dit gebeurt tegen de laagste prijs. Dubbel aanbod, om zeg maar voorbijgestreefde ideologische redenen, dient op dit niveau vermeden te worden. Hopelijk is Vlaanderen daar rijp voor.

COMENES heeft zijn rol gespeeld in het samen brengen van verschillende organisaties, en in het aanzwengelen en organiseren van het debat. Daarbij gaf COMENES uitvoering aan wat één van onze kernopdrachten en kerncompetenties van COMENES : samenwerking en beleidsontwikkeling. COMENES blijft dan ook beschikbaar om als de vraag zich aandient de door de minister vooropgestelde, maar nog ingevulde, samenwerking te initiëren en te ondersteunen.

www.vooriedereen.be



Ook het gebruik van onze gemeenschappelijke huisstijl groeit. Zoals de meesten weten hebben we ervoor gekozen om geen veertiende gemeenschappelijke campagne naast de dertien bestaande campagnes van de CVO's te ontwikkelen. We proberen wel integendeel om de kracht van de dertien campagnes van onze partners waar mogelijk te bundelen.

Reeds acht van de 12 CVO's gebruiken de huisstijl. Je merkt dat de één daar wel iets meer ruimte voor nodig heeft dan de ander. Andere partners zijn bezig met het herwerken van hun huisstijl in dezelfde richting. Het is duidelijk, we zijn familie. En dat maakt samen promotie maken makkelijker. Dat merk je langs de straten en in de brievenbus.

We willen dit jaar onze werking met betrekking tot gemeenschappelijke communicatie zeker verder uitbouwen

Leerwinkel West-Vlaanderen voor derdelanders



Juni laatsleden kreeg COMENES de kans om in te tekenen op een project van het Europees Integratie Fonds. In overleg met de 12 andere consortia werd per provincie een project ingediend, Comenes deed in dit in samenspraak met Webros voor West-Vlaanderen.

Het project werd enthousiast ondersteund door externe partners als SOM West-Vlaanderen, het Huis van het Nederlands, de Leerwinkel, partners uit het hoger onderwijs, waarvoor dank. Dit project werd verrassend snel goedgekeurd.

Het project heeft als hoofdbedoeling om educatieve trajecten van derdelanders (dit zijn mensen van buiten de Europese unie) te ondersteunen. Deze educatieve trajecten zijn in principe een vervolg op het vrijwillige of verplichte primaire onthaaltraject. Voor diegenen die in de eerste plaats werk zoeken verzorgt de VDAB al langer en met succes een professioneel vervolgtraject. Voor wie echter wou verder wou studeren bestond er tot nu toe echter geen verantwoordelijke instantie. Met dit EIF-project krijgt COMENES de opdracht om die dienstverlening op te starten en uit te bouwen.

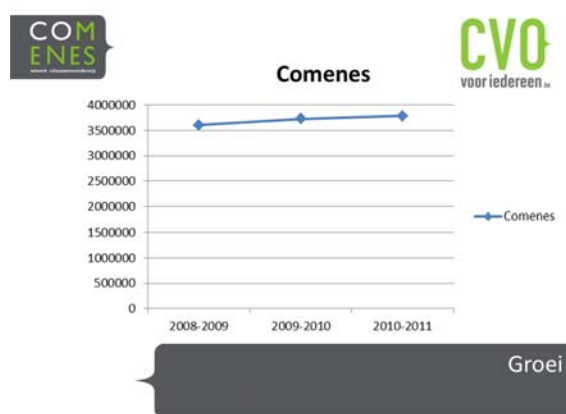
Let wel.

Dit zijn tijdelijke middelen die wij toegewezen krijgen en dienen te gebruiken voor 30 juni 2012.

Ook dit verhaal is een voorbeeld van een gelukt samenwerkingsverhaal. COMENES is van bij het ontstaan sterk betrokken bij en welkom in de werking van de Leerwinkel Kortrijk. De opdrachten van het nieuwe project sluiten perfect aan bij de missie van de Leerwinkel. Het lag dan ook voor de hand om de werking van dit EIF-project te plaatsen binnen de werking en binnen de lokalen van de Leerwinkel. Het project heeft

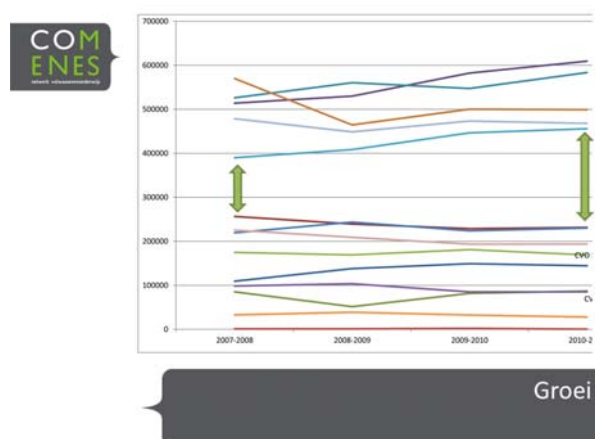
trouwens als roepnaam “Leerwinkel West-Vlaanderen voor derdelanders” gekregen. Dankzij de goede samenwerking die we daarenboven sinds twee jaar ontwikkeld hebben met RESOC West-Vlaanderen, wat dit jaar trouwens resulteerde in de oprichting van het Platform Levenslang Leren binnen de werking van RESOC, hebben we ook kunnen zorgen voor een extra financieel steuntje voor de huisvesting voor dit project. Door samenwerking versterken deze drie partners (COMENES, de leerwinkel en RESOC Zuid-West-Vlaanderen) elkaar, realiseren we elk onze eigen doelstellingen en vooral: we slagen er in om extra dienstverlening naar onze regio te brengen

En nu het slechte nieuws



We groeien. Onze centra doen het goed. Maar hoe kan dat nu slecht nieuws zijn?

Er zijn minstens twee problemen met onze groei.



Het eerste probleem is dat deze groei, zeker in onze regio, maar ook in andere Vlaamse regio's sterk ongelijk is. Er is sprake van een Matthëuseffect. Zij die al veel hebben krijgen, zij die minder hebben krijgen niet.

Een ander probleem is dat de Centra die groeien, hun groei niet volledig of zelfs amper vertaald zien in extra middelen. Het grootste slachtoffer hiervan is zeker het Centrum voor Basiseducatie dat al vele jaren 30 % en meer boven hun omkadering presteert, dit niet vertaald ziet in groei, en nu geconfronteerd wordt met een grote instroom voor de cursussen NT2 en Alfa NT2 die onvoldoende kan bediend worden. Maar dit jaar zijn voor het eerst ook enkele groeiende Centra voor Volwassenenonderwijs het onverwachte slachtoffer.

En er is meer slecht nieuws.



We hebben onze eigen komkommercrisis gehad.

Vorig jaar vergeleek ik de werking van de consortia volwassenenonderwijs met die van de Europese unie. We zijn in wezen een vrijwillig samenwerkingsverband, waarbij de beslissingsmacht bij elk individueel lid ligt. Eén van de grote gevaren voor een netwerkstructuur als de onze is wat ik “het Europees syndroom” noemde. Zolang de ministers en staatshoofden op hun hooggeplaatste vergaderingen of op grote evenementen (zoals jaaropeningen) aanwezig zijn, is alles peis en vree. De grote Europese gedachte wordt dan beleden. Maar éénmaal thuis in eigen land, team of RvB klinkt het anders. Moeilijke dossiers zijn de schuld van Europa of het consortium. Er wordt gesproken over vergaderitis, te veel papier. Of het zijn altijd die “andere” landen of partners die niet mee willen?

En als er iets tegen zit, of fout gaat, een onbekende bacterie (die zo later bleek van buiten Europa kwam), of een schulden crisis (waar in de eerste plaats de financiële wereld boter op het hoofd heeft) dan wordt heel vlug op basis van vermoedens en geruchten een schuldige gezocht en gevonden. Het was Spanje, het is Griekenland, en misschien wordt het Portugal.

Zo was het ook een beetje bij ons dit voorjaar. Enkele kleine problemen veroorzaakten een groot vuur. Het zorgvuldig opgebouwde vertrouwen kreeg een fikse deuk. Niets menselijk is ons dus vreemd. Gelukkig maar, maar ook jammer uiteraard.

We hebben tijd en moed nodig om dit terug te herstellen. Maar veel tijd hebben we niet.

Het is mijn analyse en overtuiging dat we op de grenzen gestoten zijn van wat binnen het decretale kader dat ons gegeven werd, kon en mogelijk is. Binnen deze context van een weliswaar verplichte (want het moet) maar zeer vrijblijvende (want er wordt geen inhoudelijk engagement gevraagd) samenwerking waarbinnen ieder Centrum zijn autonomie behoudt, zijn we al behoorlijk ver gegaan. Het zou mooi zijn als we verder kunnen gaan, het zou getuigen van moed, visie en engagement (of is dit een oud woord ?) ten aanzien van de cursist en de samenleving.

Klikken op logo

Muziek : Mama nowoa gaon we goan

No woa goan we goan.

Of, op zijn Dewevers. Quo vadis.

Na drie jaar COMENES en tussen een voorlopige en definitieve evaluatie van het decreet op het volwassenenonderwijs door, wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om enkele persoonlijke suggesties formuleren:



We moeten de het algemeen belang in onze structuren versterken.
Ik leg uit.

Wat we momenteel missen is vertaling van de notie algemeen belang, van het belang van de cursist in de huidige regelgeving. Het decreet gaat er teveel vanuit dat de optelsom of het gemiddelde van de individuele belangen van de centra binnen de werking van een consortium het algemeen belang dient. Mijn eerste suggestie is dus om

de notie van het algemeen belang in de regionale samenwerking binnen de consortia ter versterken.

- a. Een eerste voorstel laat zich vertalen in de samenstelling van de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur van de consortia. Zoals aangegeven leidt de opstelsom van de visies en belangen van de individuele Centra niet noodzakelijk tot beslissingen en keuzes die het algemeen belang dienen. Daarom wil ik voorstellen om deze organen uit te breiden met niet direct betrokken maar wel deskundige vertegenwoordigers van het maatschappelijk veld in de ruime betekenis van het woord. Deze onafhankelijke bestuursleden dienen een belangrijke inbreng te krijgen in het beslissingsproces met betrekking tot onderwijsbevoegdheden en vestigingsplaatsen. Zij dienen tevens de regionale afspraken tussen de partners helpen bewaken.
- b. Een tweede voorstel betreft de financiering. Altijd gevoelig maar ik verwoord ze toch. Onze partners worden momenteel enkel en alleen gefinancierd op basis van de eigen prestaties. De prestaties van de regio en van de regionale samenwerking wordt nergens vertaald in een financiële prikkel. Als de groei van een individueel Centra op één of andere manier zou gelinkt worden aan de groei van andere centra in de regio, dan hebben ze geen enkel of veel minder belang bij het afsnoepen van cursisten van andere centra, maar hebben ze er integendeel alle belang bij om als regio te groeien. Groei van de ene partner ten kost van de ander levert immers geen meerwaarde. Regionale groei levert anderzijds wel een bijdrage tot het algemeen regionaal belang. Misschien moet men dus ook, terwijl ze toch bezig zijn, aan de financieringswet van het volwassenenonderwijs gesleuteld worden.



We moeten de autonomie van de Centra voor Volwassenenonderwijs verhogen.

Om goed te kunnen functioneren en zeker om te kunnen samenwerken, hebben Centra voor Volwassenenonderwijs nood aan een autonome bestuurlijke, financiële en operationele werking. Je kunt niet trouwen en toch bij je moeder blijven wonen.

Mag ik jullie een anekdote vertellen?

Het is een anekdote uit een heel ander beleidsdomein : de riolen en daarenboven uit Roeselare. We zijn hier in Waregem, dus dat moet kunnen. Vijf jaar geleden werden bij ons in de straat de riolen vernieuwd. Op de infovergadering werden wij uitvoerig, met recht en reden, én met financiële tegemoetkomingen gemotiveerd om onze leidingen van afval- en regenwater te ontdubbelen. Groot was echter de verrassing toen we vaststelden dat onze ontdubbelde leidingen wel in één en hetzelfde riool zouden terecht komen.

Te belachelijk voor woorden. We zijn terecht verontwaardigd.

Toch heb ik hetzelfde gevoel soms bij het volwassenenonderwijs. De overheid maakt specifieke regelgevingen en structuren voor het

volwassenenonderwijs. Ze voorziet daarbij ook voor specifieke financiering. Maar uiteindelijk komt in sommige organisaties toch alles terug in dezelfde buis terecht.

Willen we werk maken van een sterk volwassenenonderwijs en van samenwerking binnen het volwassenenonderwijs dan moeten we voor onafhankelijke besturen zorgen.



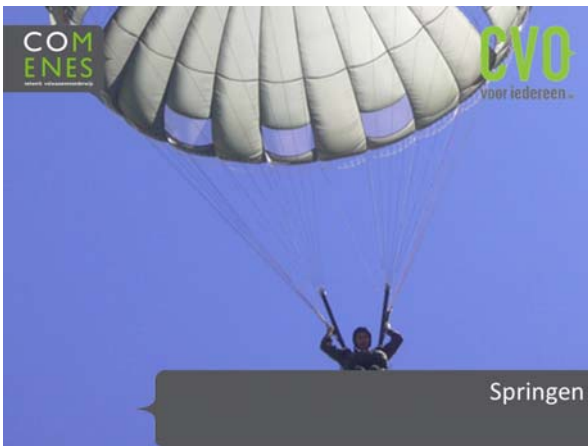
We moeten dringend werk maken van de Centra voor Leerloopbaanbegeleiding

OP de jaaropening van vorig jaar brachten we volgende boodschap: maak werk van de CLB's voor volwassenen of een instellingsoverstijgende trajectbegeleiding voor volwassenen.

En blijkbaar heeft het beleid geluisterd, in juli van dit jaar heeft de Vlaamse Regering beslist dat het concept van een CLLB (een centrum voor Leerloopbegeleiding) dient onderzocht te worden. Deze centra zouden heel wat taken toebedeeld krijgen, met name onafhankelijke informatiebemiddeling met betrekking tot alle opleidingen voor volwassenen met inbegrip van anderstaligen, individuele begeleiding bij keuzebepaling, oriëntering, alle soorten en vormen van niveaubepaling, assessment, EVC-EVK... enzovoort .

Klikken op logo

Muziek : take a parachute and jump



En wij, wat kunnen wij doen?

De enige weg is vooruit. Springen dus. Meer samenwerking zoeken, sterkere afspraken maken,... Op relatief korte termijn hebben we nood aan een regionaal afsprakenkader. Daar zal de cursist en de regio beter van worden.

Het consortium wil daarbij waar mogelijk als parachute dienen. Een veilig kader bieden waarin de sprong wat minder bedreigend wordt.

We durven ook dit jaar te rekenen op de medewerkers, de leerkrachten, de coördinatoren, de directies en de besturen van onze partners om daar volop werk van te maken.

We rekenen eveneens op onze partners uit het onderwijsveld en het brede sociale en culturele werkveld om dit mee met ons te doen.

Ik willen jullie daar allen bij voorbaat voor danken.

Eddy Demeersseman
woensdag 7 september 2011